

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VII. volebné obdobie

Číslo: CRD-1755/2016

277**N á v r h**

skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

n a v y d a n i e

zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Predkladajú:

Veronika	Remišová	v. r.
Erika	Jurinová	v. r.
Silvia	Shahzad	v. r.
Anna	Verešová	v. r.
Soňa	Gaborčáková	v. r.
Martin	Fecko	v. r.
Eduard	Heger	v. r.
Marek	Krajčí	v. r.
Jozef	Lukáč	v. r.
Miroslav	Sopko	v. r.
Richard	Vašečka	v. r.
Jozef	Viskupič	v. r.

Návrh na uznesenie:

Národná rada Slovenskej republiky
schvaľuje
návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Bratislava september 2016

VII. volebné obdobie

Návrh

ZÁKON

z ... 2016,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 659/2007 Z. z., zákona č. 70/2008 Z. z., zákona č. 478/2009 Z. z., zákona č. 479/2009 Z. z., zákona č. 84/2010 Z. z., zákona č. 374/2010 Z. z., zákona č. 514/2010 Z. z., zákona č. 227/2011 Z. z., zákona č. 228/2011 Z. z., zákona č. 547/2011 Z. z., zákona č. 286/2012 Z. z. a zákona č. 439/2012 Z. z., zákona č. 135/2013 Z. z., zákona č. 547/2011 Z. z., zákona č. 333/2014 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z. a zákona č. 125/2016 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 10 ods. 5 písm. d) sa vypúšťajú slová „za podmienok podľa odseku 6“.
2. V § 10 sa vypúšťa odsek 6.
3. Za § 58l sa vkladá § 58m, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 58m

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2017

Všeobecne záväzné nariadenie obce podľa § 10 ods. 5 písm. d) vydávané podľa predpisov účinných do 31. decembra 2016, o ktorom obecné zastupiteľstvo nerozhodlo uznesením do 31. decembra 2016, sa vydá podľa predpisov účinných od 1. januára 2017.

Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2017.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“) predkladá skupina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky za hnutie OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OĽaNO-NOVA).

Boj proti hazardným hrám má na Slovenskú rastúcu tendenciu i podporu verejnosti. Nie náhodou je zrušenie hazardu iniciované práve na základe rôznych občianskych petícií. Úspešná petícia je totiž zákonnou požiadavkou na prijatie všeobecne záväzného nariadenia obce, ktorým by sa zakázalo prevádzkovanie vybraných hazardných hier na jej území.

Nepochybne najväčšia petičná akcia, ktorá bola zameraná na zákaz hazardu, sa uskutočnila v Bratislave a zapojilo sa do nej množstvo dobrovoľníkov. Po roku od začiatku zberu podpisov bolo vyzbieraných a mestu odovzdaných 136 139 podpisov na 8 018 hárkoch. Verejnosť pobúrili medializované informácie o tom, že niekoľko tisíc podpisov (cca 50 000) pod petíciu za zákaz hazardu v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave, ktorá bola na magistráte tohto mesta odovzdaná koncom júna 2016, zmizlo. Ak sa tieto petičné hárkky nenájdu, existuje dôvodná obava, že všeobecne záväzné nariadenie týkajúce sa zákazu hazardu sa nebude môcť v Bratislave prijať a hodiny dobrovoľnej práce tisícov ľudí vyjdú nazmar. Javí sa, že obce zlyhávajú pri vybavovaní petícií, napr. tým, že nedokážu zabezpečiť dostatočnú ochranu osobných údajov či dodržať zákonné lehoty.

Nielen prípad z Bratislavy vyvoláva v ľuďoch apatiu podpisovať a podporovať akékoľvek petície. V prípade hazardných hier je situácia omnoho vážnejšia, lebo bez petície v súčasnosti nemôže ani jedna obec na Slovensku zakázať prevádzkovanie hazardných hier a eliminovať prípady zničených osudov rodín v dôsledku vzniku závislostí. Hoci v zmysle čl. 2 Ústavy SR občania vykonávajú svoju moc priamo alebo prostredníctvom volených zástupcov, v prípade súčasnej právnej úpravy týkajúcej sa zákazu hazardných hier neplatí ani jedno – občania priamo nemôžu rozhodnúť, lebo po odovzdaní petície je potrebný súhlas obecného zastupiteľstva a nemôžu rozhodnúť ani prostredníctvom volených zástupcov, lebo tí nemôžu rozhodovať bez petície.

Na základe vyššie uvedených skutočností je **cieľom predkladaného návrhu zákona zrušiť podmienku petície na prijatie všeobecne záväzného nariadenia obce, ktorým by sa zakázalo prevádzkovanie hazardných hier** podľa § 3 ods. 2 písm. b), d) e) a i) zákona č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. **Návrhom zákona sa zároveň reaguje aj na výzvu Mestského zastupiteľstva hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy** prijatú vo forme uznesenia č. 575/2016 zo dňa 25. 8. 2016, ktorej obsahom je zrušenie zákonnej podmienky predloženia úspešnej petície na prijatie všeobecne záväzného nariadenia obce týkajúceho sa zákazu vybraných hazardných hier na území obce.

Návrh zákona vyvoláva pozitívne sociálne vplyvy spočívajúce v možnosti obcí a ich obyvateľov účinnejšie bojovať proti nežiaducim vplyvom spojeným s prevádzkovaním hazardných hier na ich území, čo však naopak zakladá negatívne vplyvy na verejný rozpočet a na podnikateľské prostredie. Návrh zákona však bude mať aj negatívne sociálne vplyvy. Návrh zákona nemá vplyv na životné prostredie ani na informatizáciu spoločnosti.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskej únie.

B. Osobitná časť

K Čl. I

K bodom 1 až 3

Možnosť obce vydať všeobecne záväzné nariadenie v oblasti prevádzkovania hazardných hier bola do zákona č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zapracovaná prijatím novely zákona č. 439/2012 Z. z. účinnej od 1. januára 2013. Prax však ukazuje, že prijatá právna norma má niekoľko nedostatkov, ktoré zabraňujú efektívnemu regulovaniu spoločenských vzťahov v oblasti hazardných hier, najmä ochranu detí a mladistvých pred vznikom závislosti na hazardných hrách a nelegálnej až trestnej činnosti s tým súvisiacej.

Podľa súčasnej právnej úpravy môže obec vydať všeobecne záväzné nariadenie, ktorým sa zakáže prevádzkovanie všetkých hazardných hier podľa § 2 ods. 3 písm. b), d), e) a i), len na základe petície občanov, ktorú podporilo najmenej 30% obyvateľov obce. Takáto právna úprava však v praxi nekorešponduje s odôvodnenými požiadavkami obyvateľov obce a „zväzuje ruky“ obecnému zastupiteľstvu, ktoré hoci chce, tak nemôže z vlastnej iniciatívy konať. V iných krajinách nie je potrebné spisovať petíciu na to, aby obecné zastupiteľstvo mohlo o nejakej veci rozhodnúť.

Uvedené ako problém vníma aj samotná samospráva. Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy prijalo formou uznesenia č. 575/2016 zo dňa 25. 8. 2016 výzvu adresovanú vláde Slovenskej republiky, ktorej obsahom je zrušenie zákonnej podmienky predloženia úspešnej petície na prijatie všeobecne záväzného nariadenia obce týkajúceho sa zákazu vybraných hazardných hier na území obce. Konkrétne toto uznesenie uvádza: *„Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy žiada primátora hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, aby požiadal predsedu vlády Slovenskej republiky, aby bola v novele zákona o hazarde zrušená potreba dodania petície 30% dospelých obyvateľov samosprávy, lebo sa táto podmienka nenachádza ani v okolitých krajinách Európskej únie a pre Bratislavu z tohto dôvodu hrozia obrovské škody.“* Vláda Slovenskej republiky doteraz na túto výzvu nezareagovala, a preto je namieste, aby s požadovaným riešením prišli zástupcovia ľudí – poslanci Národnej rady Slovenskej republiky.

Nielen kvôli medializovanej informácii o strate petičných hárkov za zákaz prevádzkovania hazardných hier na magistráte hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy klesá ešte viac dôvera občanov v úspešnosť petícií a prehľbuje sa neochota občiansky sa angažovať a bojovať za vec formou petície.

V nadväznosti na uvedené sa preto v návrhu zákona vypúšťa podmienka predloženia petície obyvateľov obce za zákaz prevádzkovania hazardných hier na prijatie všeobecne záväzného nariadenia. Na základe takejto právnej úpravy si obec môže prijať všeobecne záväzné nariadenie, ktorým by zakázala prevádzkovanie hazardných hier na svojom území, aj z vlastnej iniciatívy.

V prechodných ustanoveniach sa určuje, že petície odovzdané obci za účelom prijatia všeobecne záväzného nariadenia nebudú odo dňa nadobudnutia účinnosti predkladaného

návrhu zákona potrebné, pretože na prijatie všeobecne záväzného nariadenia sa bude aplikovať nová právna úprava. To znamená, že ak napr. Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy neprijme uznesenie, ktorým schváli všeobecne záväznú nariadenie o zákaze vybraných druhov hazardných hier do 31. decembra 2016, po 1. januári 2017 bude môcť schváliť takéto uznesenie bez ohľadu na to, či bola petícia v tejto veci úspešne vyzbieraná, resp. bez ohľadu na to, že nejaká petícia v tejto veci vôbec prebehla.

K Čl. II

Navrhuje sa účinnosť návrhu zákona so zohľadnením legisvakančnej lehoty, a to od 1. januára 2017.

DOLOŽKA ZLUČITEĽNOSTI
návrhu zákona s právom Európskej únie

1. **Navrhovateľ zákona:** skupina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

2. **Názov návrhu zákona:** návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

3. **Predmet návrhu zákona:**
  - a) je upravený v primárnom práve Európskej únie, a to v čl. 49, 51, 52 a 56 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
  - b) nie je upravený v sekundárnom práve Európskej únie,
  - c) je obsiahnutý v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie, a to v:
    - rozsudku Súdneho dvora v spojených veciach C-186/11 a C-209/11, Stanleybet International Ltd. a iní a Sportingbet plc. / Ypourgos Oikonomias kai Oikonomikon a Ypourgos Politismou, [2013] – príslušné vnútroštátne orgány môžu posudzovať žiadosti o udelenie licencií na organizáciu hazardných hier, ktoré sú im predložené v závislosti od úrovne ochrany spotrebiteľov a sociálneho poriadku, ktoré majú v úmysle zaručiť, avšak na základe objektívnych a nediskriminačných kritérií,
    - rozsudku Súdneho dvora vo veci C - 470/11, SIA Garkalns / Rigas dome, [2013] – článok 56 Zmluvy o fungovaní EÚ nebráni takej vnútroštátnej úprave členského štátu, ktorá priznáva miestnym orgánom širokú mieru voľnej úvahy, keď im dovoľuje zamietnuť licenciu na otvorenie kasína, herne alebo sály na bingo vzhľadom na „podstatný zásah do záujmov štátu a obyvateľov dotknutej správnej oblasti“, pokiaľ predmetom tejto právnej úpravy je skutočne znížiť príležitosť na hru a koherentne a systematicky obmedziť činnosti v tejto oblasti alebo zabezpečiť verejný poriadok a pokiaľ sa voľná úvaha príslušných orgánov vykonáva transparentne, umožňujúc kontrolu neustrannosti postupov udeľovania licencií, pričom vnútroštátnemu súdu prináleží, aby to overil,
    - rozsudku Súdneho dvora vo veci C - 42/07, Liga Portuguesa de Futebol Profissional, Bwin International Ltd / Departamento de Jogos da Santa Casa da Misericórdia de Lisboa, [2009] – článok 56 Zmluvy o fungovaní EÚ nebráni takej vnútroštátnej úprave členského štátu, ktorá zakazuje prevádzkovateľom usadeným v iných členských štátoch EÚ, kde zákonne poskytujú analogické služby, prevádzkovať hazardné hry cez internet na území dotknutého členského štátu EÚ.

4. Závazky Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskej únii:

- a) bezpredmetné,
- b) v danej oblasti nebol proti Slovenskej republike začatý postup Európskej komisie a ani konanie Súdneho dvora Európskej únie podľa článkov 258 až 260 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- c) bezpredmetné.

5. Návrh zákona je zlučiteľný s právom Európskej únie

- úplne.

DOLOŽKA

vybraných vplyvov

A.1. Názov materiálu: návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Termín začatia a ukončenia PPK: *bezpredmetné*

A.2. Vplyvy:

	Pozitívne	Žiadne	Negatívne
1. Vplyvy na rozpočet verejnej správy			x
2. Vplyvy na podnikateľské prostredie – dochádza k zvýšeniu regulačného zaťaženia?			x
3. Sociálne vplyvy	x		
– vplyvy na hospodárenie obyvateľstva,	x		
– sociálnu exklúziu,	x		
– rovnosť príležitostí a rodovú rovnosť a vplyvy na zamestnanosť			x
4. Vplyvy na životné prostredie		x	
5. Vplyvy na informatizáciu spoločnosti		x	

A.3. Poznámky

Vzhľadom na nastavenie súčasného systému regulácie prevádzkovania hazardných hier na území jednotlivých obcí a právnych predpisov, ktoré túto oblasť upravujú, dochádza v praxi k nežiaducemu javu, keď obec na to, aby legitímne obmedzila prevádzkovanie hazardných hier na svojom území, potrebuje najskôr obdržať petíciu podpísanú najmenej 30% obyvateľmi obce.

Návrh zákona má za cieľ umožniť obciam a ich obyvateľom účinnejšie bojovať proti nežiaducim vplyvom spojeným s prevádzkovaním hazardných hier. Z uvedeného dôvodu možno uviesť, že návrh zákona má pozitívny sociálny vplyv, prejavujúci sa predovšetkým v oblasti hospodárenia obyvateľstva, ktoré svoje finančné operácie zameria na iné činnosti ako je hranie hazardných hier, ak budú zakázané, a na sociálnu exklúziu, ktorej je vystavená tá časť obyvateľstva, ktorá sa neraz z dôvodu neúspechu pri hraní hazardných hier ocitá na okraji spoločnosti (napr. bezdomovci, osoby páchajúce trestnú činnosť).

Návrh zákona bude mať na druhej strane aj negatívny sociálny vplyv, a to vplyv na zamestnanosť, keďže sa dá očakávať pokles zamestnanosti u tých prevádzkovateľov hazardných hier,

ktorí budú musieť svoje podnikanie v tejto oblasti ukončiť, prípadne presunúť na iné miesto (herne v určitých prípadoch).

Zjednodušenie vydania zákazu prevádzkovania hazardných hier v obciach bude mať v istej miere aj negatívny vplyv na verejný rozpočet, konkrétne na rozpočet obcí (napr. v Bratislave je to cca 4,5 mil. eur ročne) a môže znamenať aj zvýšenie regulačného zaťaženia vo vzťahu k podnikateľskému prostrediu vrátane negatívnych finančných dopadov na toto prostredie; rozsah týchto negatívnych dopadov však nie je možné presne vyčíslieť, pretože nie je jasné, v ktorých obciach na Slovensku by k zákazu vybraných hazardných hier pri prijatí navrhovanej právnej úpravy došlo.

A.4. Alternatívne riešenia

bezpredmetné

A.5. Stanovisko gestorov

Návrh zákona bol zaslaný na vyjadrenie Ministerstvu financií SR a stanovisko tohto ministerstva tvorí súčasť predkladaného materiálu.